

บทที่ 3

วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทดลอง

3.1 วัสดุที่ใช้ในการทดลอง

3.1.1 วัตถุดิบ

ปลาหมึกกระดองสดที่ใช้ในการวิจัยนี้มีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า Sepia sp. ขนาดที่ใช้ลำตัวมีความกว้างประมาณ 8 เซนติเมตร ความยาวประมาณ 12 เซนติเมตร โดยเลือกจากเรือประมงที่จับปลาหมึกได้และนำสู่สะพานปลาจังหวัดสมุทรสาครในเวลาไม่มากกว่า 7-10 วัน ซึ่งถือว่าเป็นสภาพที่สดที่สุดที่จะนำมาแช่แข็งตามปกติได้

3.1.2 แผ่นฟิล์มพลาสติก

วัสดุที่ใช้ทำเป็นภาชนะบรรจุในการวิจัยนี้ เป็นแผ่นฟิล์มพลาสติก 2 ชนิด คือ high density polyethylene (HDPE) และ low density polyethylene (LDPE) ซึ่งได้ศึกษาจากข้อมูลที่แสดงไว้ในตารางที่ 5 แล้วว่ามีสมบัติที่เหมาะสมที่ใช้ทำเป็นภาชนะบรรจุผลิตภัณฑ์แช่แข็ง โดยทำเป็นถุงพลาสติกขนาด 13 x 30 เซนติเมตร² ความหนา (วัดสองด้าน) 0.08 มิลลิเมตร และ 0.22 มิลลิเมตร ตามลำดับ ซึ่งเป็นความหนาที่นิยมใช้มากที่สุดสำหรับผลิตภัณฑ์แช่แข็ง

3.1.3 ล้ารเคมี

อาหารเลี้ยงเชื้อบักเตรีสาเร็จรูป ของ Difco Laboratories, Detroit Michigan USA. และฟอสเฟตบัฟเฟอร์ pH 7.2

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

3.2.1 เครื่องชั่งไฟฟ้า Sartorius 1404 ชั่งน้ำหนักได้ถึง 2000 กรัม

3.2.2 เครื่องปิดผนึกแผ่นฟิล์มพลาสติก Calor 24-03 ซึ่งสามารถปรับอุณหภูมิให้เหมาะสมกับแผ่นฟิล์มพลาสติกแต่ละชนิดได้

ตารางที่ 5 สมบัติของพลาสติกชนิดต่าง ๆ (22)

Type of Plastics	High-density polyethylene	Low-density polyethylene
Properties		
Tensile strength, p.s.i.	2400 - 6100	1500 - 3000
Elongation, %	10 - 650	100 - 700
Folding endurance	Very high	Excellent
Rate of water vapor transmission. (at 38.8°C, gm/100 in ² /mil/24 hr.)	0.3	1.0 - 1.5
Permeability to gas O ₂ (cc./100 in ² /mil/24 hr.)	585	500
Resistance to heat, °C	121	82 - 93
Resistance to cold, °C	- 46	- 57
Heat sealing temp. range, °C	135 - 205	121 - 205
Dielectric strength, volts/mil	500	470
Volume resistivity, ohm/cm ³	10 ⁶	10 ⁶
Thermal conductivity, mW/cm °C	4.8	3.3

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.2.3 เครื่องบันทึกอุณหภูมิและเวลา Procos VII, CHINO จากรูปที่ 11 ประกอบด้วยหลอด thermocouple ชนิด copper-constantan เพื่อวัดอุณหภูมิโดยต่อเข้ากับเครื่องบันทึกอุณหภูมิ และเวลา ซึ่งเครื่องนี้จะบันทึกเป็นตัวเลขอุณหภูมิและเวลาลงบนกระดาษพิมพ์ ซึ่งเกิดจากการทำงานด้วยระบบอัตโนมัติตามโปรแกรมที่สั่งให้ อุณหภูมิที่วัดด้วยหลอด copper-constantan จะมีความผิดพลาดเพียง ± 0.5 องศาเซลเซียส และสามารถวัดอุณหภูมิได้ ตั้งแต่ - 200 ถึง 400 องศาเซลเซียส

3.2.4 Still Air Freezer (รูปที่ 12)

ตู้แช่แข็งนี้แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนบนและส่วนล่าง ส่วนบนมีชั้นสำหรับวางผลิตภัณฑ์ 3 ชั้น แต่ละชั้นมีพื้นที่ 56×128 เซนติเมตร² และระยะห่างระหว่างชั้น 30 เซนติเมตร ส่วนล่างมีชั้นสำหรับวางผลิตภัณฑ์ 2 ชั้น แต่ละชั้นมีพื้นที่ 56×128 เซนติเมตร² และระยะห่างระหว่างชั้น 25 เซนติเมตร อุณหภูมิต่ำสุดของตู้แช่แข็งทั้ง 2 ส่วน - 20 องศาเซลเซียส แต่ละส่วนของตู้แช่แข็งนี้มีกำลังการทำงาน 0.50 แรงม้า

3.2.5 Air Blast Freezer (รูปที่ 13)

ตู้แช่แข็งนี้มีปล่องลมเส้นผ่านศูนย์กลาง 18 เซนติเมตร สำหรับให้ลมเย็นผ่านไปสู่วัตถุผลิตภัณฑ์ที่วางอยู่บนตะแกรงซึ่งวางคร่อมบนปล่องลม ความเร็วลมสูงสุด 4 เมตร/วินาที อุณหภูมิต่ำสุด - 40 องศาเซลเซียส ตู้แช่แข็งนี้มีกำลังการทำงาน 1.00 แรงม้า

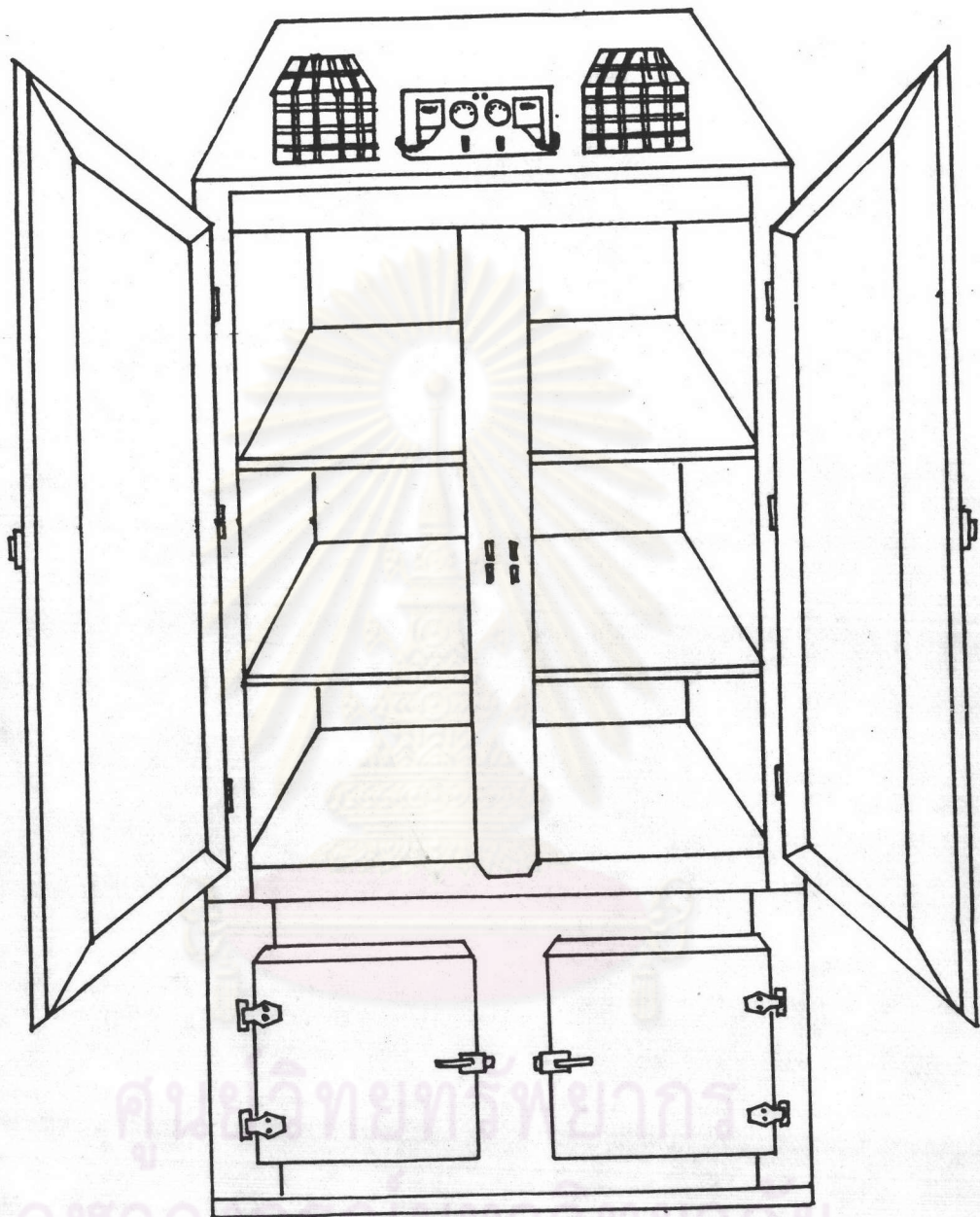
3.2.6 Plate Freezer (รูปที่ 14)

ตู้แช่แข็งนี้มีแผ่นโลหะทำความเย็นอยู่ 3 แผ่น แต่ละแผ่นมีพื้นที่ 30×43 เซนติเมตร² ระยะห่างสูงสุดระหว่างแผ่นโลหะเย็น 8 เซนติเมตร ซึ่งแผ่นโลหะเย็นสามารถปรับขึ้นลงได้ตามต้องการ อุณหภูมิต่ำสุดของตู้แช่แข็ง - 40 องศาเซลเซียส ตู้แช่แข็งนี้มีกำลังการทำงาน 1.20 แรงม้า

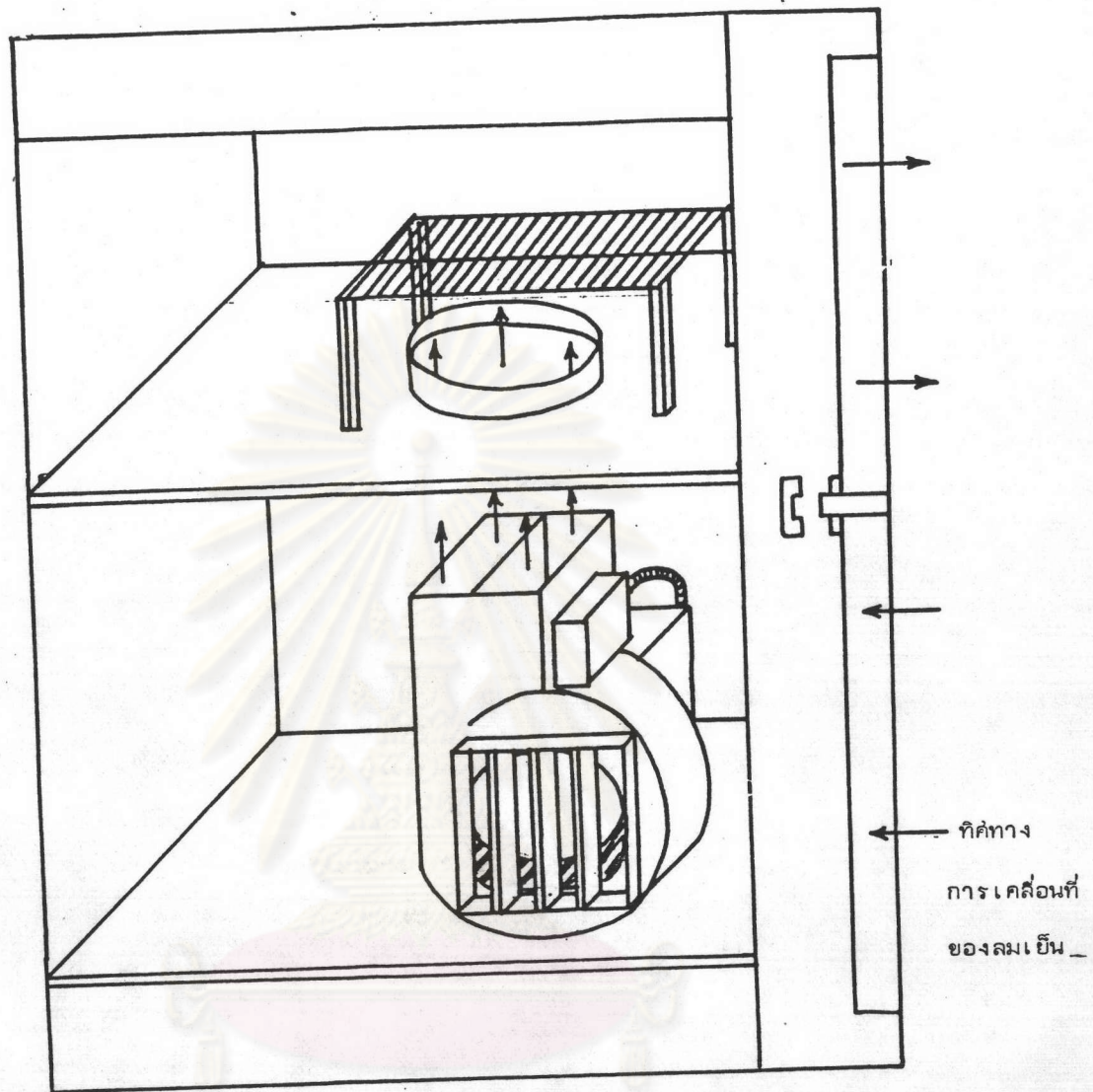

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 11 เครื่องบันทึกอุณหภูมิและเวลา

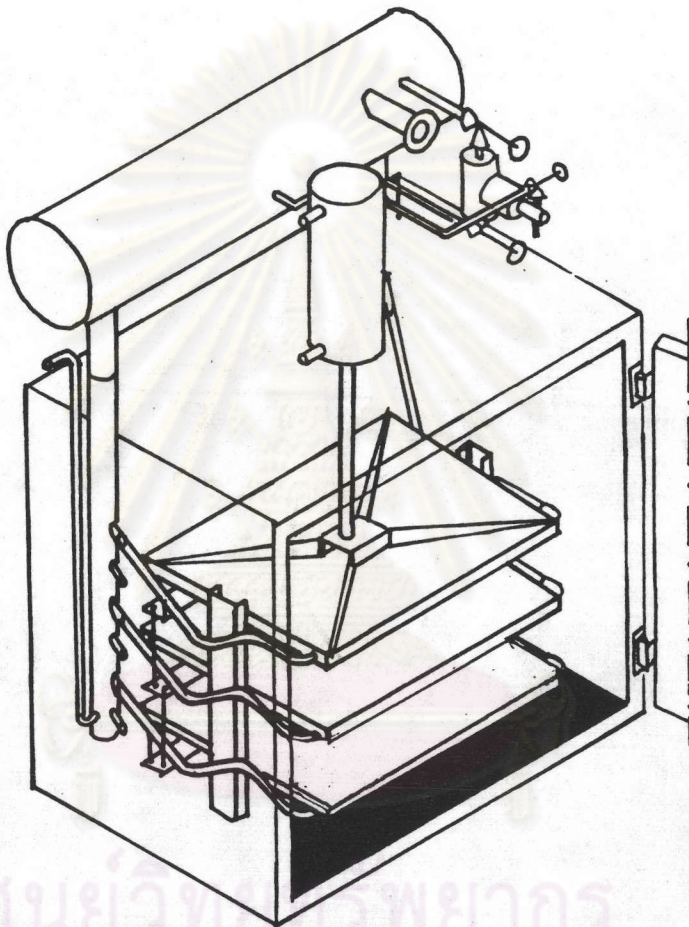

รูปที่ 12 Still Air Freezer

รูปที่ 13 Air Blast Freezer

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 14 Plate Freezer